

forsvarsministeren kan pålægge disse personer at medvirke til anvendelse af lods.

Lovforslaget deler lodsningerne op i tre typer, nemlig højsølodninger, regionalloidsninger og gennemsejlingsloidsninger. Herudover nævnes begrebet landbaseret lodsning.

Højsølodninger er lodsninger uden for de respektive landes søterritorier. Der kan ikke fastsættes lodspligt for dette område; og det kræver ikke autorisation at lodse i det. IMO har dog udsendt anbefalinger om, at skibe i Den Engelske Kanal, Nordsøen, Skagerrak og Østersøen kun benytter lodser, der er certificeret til højsølodning af en af kyststaterne til det pågældende farvand. Lovforslaget omfatter kun højsølodninger i det omfang, de enten udøves på grundlag af et dansk lodscertifikat eller som led i dansk lodserivirksomhed. Vedtages lovforslaget, vil enhver, der opfylder kvalifikationskravene, kunne erhverve lodscertifikat til højsølodninger. Der vil således også kunne opstå konkurrence vedrørende højsølodninger. For at højne sejladsikkerheden vil det endvidere blive forbudt fra Danmark at tilbyde højsølodninger uden certifikat.

Regionalloidsninger er alle lodsninger, som påbegyndes eller afsluttes i en dansk havn. Visse typer skibe vil være omfattet af lodspligt i forbindelse med besejling af danske havne. Vedtages lovforslaget, vil enhver, der opfylder kvalifikationskravene, kunne erhverve lodscertifikat til regionalloidsninger med konkurrence på området til følge.

Gennemsejlingsloidsninger er alle øvrige lodsninger, hvilket i praksis vil sige lodsninger, der foretages fra et sted uden for dansk søterritorium, passerer gennem dansk søterritorium (internationalt stræde) og slutter uden for dansk søterritorium, dvs. foretages fx fra Nordsøen til Østersøen. Det er denne type lodsninger, der er omfattet af stræderegimet, jf. ovenfor under punkt 3.4 Stræderegimet. Til disse lodsninger knytter sig derfor dels de ovenfor under punkt 3.4 Stræderegimet nævnte internationale forpligtelser dels de særlige miljømæssige hensyn, der må tages på grund af den store og forventelig stigende olietransport, som finder sted gennem Storebælt og i et vist omfang Øresund. Disse lodsninger vil derfor ikke i første omgang blive konkurrenceudsat. Lovforslaget indeholder derfor en bestemmelse om, at disse lodsninger er forbeholdt det statslige lodseri.

Landbaseret lodsning er lodsning udført af en certificeret lods fra land ved hjælp af kommunikationsmidler. For at en sådan form for lodsning skal kunne gennemføres, kræves blandt andet en detaljeret overvågning samt hurtige og nøjagtige oplysninger fra skibet om dets bevægelser. Netop inden for disse områ-

der foregår der i disse år en teknologisk udvikling, som følges nøje af Farvandsvæsenet. Lovforslaget giver derfor mulighed for, at farvandsdirektøren kan fastsætte regler for forsøg med og etablering af landbaseret lodsning.

Det statslige lodsvæsen skal ifølge lovforslaget videregende bestillinger på lods til adressaten og kan stille sine fartøjer til ombordsætning af lodser til rådighed for de private lodser. Der kan kræves betaling.

Endvidere vil det være nødvendigt at pålægge lodser at deltage i sidemandsoplæring af andre lodser, da en del af lodsuddannelsen kun kan gennemføres ved hjælp af lodser, der har erfaring i det farvandsområde, som lodsaspiranten skal oplæres i.

Lovforslaget fastsætter, at kun lodser med dansk lodscertifikat må foretage egentlig lodsning på dansk søterritorium, herunder i de internationale stræder. Udlændinge, der opfylder kvalifikationerne, vil kunne få dansk lodscertifikat. Dette svarer til gældende ret. Derimod er bestemmelsen i den gældende lovgivning om, at danske skibe i internationalt farvand, dvs. uden for søterritoriet, i visse situationer ikke må benytte andet end dansk lods, ikke videreført, da denne bestemmelse efter udvidelsen af grænsen for det danske søterritorium til tolv sømil ikke længere har praktisk betydning. Bestemmelsen gælder egentlig lodsning, uanset hvilken betegnelse lodsningen udføres under, men ikke anden form for sejladsvejledning. Anden form for sejladsvejledning kan frit udbydes og benyttes; men skibe, der alene benytter anden form for sejladsvejledning, vil ikke have opfyldt en eventuel lodspligt eller efterlevet en eventuel anbefaling om anvendelse af lods. For at undgå spekulation heri og for, at der ikke skal være tvivl om, hvem der kan lodse, indeholder lovforslaget som noget nyt et forbud mod, at personer, der ikke er i besiddelse af et lodscertifikat, betegner sig som lods.

Lovforslaget nævner de vigtigste minimumskrav for at kunne erhverve et lodscertifikat. Den nærmere fastsættelse af disse krav ligesom tilføjelse af nødvendige, nye krav er afhængig af udviklingen i fx navigationsmidler og sejladsmønstre og må derfor ajourføres løbende. Denne ajourføring er ifølge lovforslaget pålagt lodstilsynet.

Navigatorer kan efter hyppig sejlads i et farvand have opnået et så indgående kendskab til sejladsforholdene i dette, at de ikke har behov for at benytte lods. Derfor indeholder lovforslaget mulighed for, at navigatorer efter bestået prøve kan erhverve et lodsfritagelsesbevis til konkrete farvandsafsnit. Da forskellige typer skibe kan opføre sig forskelligt, ligesom samme skib kan opføre sig forskelligt under forskellige